

I. PRZEDMIOT, CELE I METODOLOGIA BADANIA EWALUACYJNEGO

Przedmiot ewaluacji

Przedmiotem badania ewaluacyjnego było czytelnictwo uczniów, działania szkoły w zakresie rozwijania kompetencji czytelniczych oraz upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów.

Badanie zostało przeprowadzone w roku szkolnym 2016-2017.

Cele ewaluacji

Doskonalenie działań szkoły służących rozwijaniu kompetencji czytelniczych

Odbiorcy

- Dyrekcja szkoły
- Nauczyciele
- Rodzice
- Uczniowie

Czas trwania ewaluacji

Listopad – czerwiec 2016-2017

Pytania kluczowe

1. Jaki jest poziom czytelnictwa w klasach II-VI?
2. Czy czas biblioteki szkolnej umożliwia łatwy dostęp do niej, a stan jej wyposażenia w woluminy, czasopisma, e-booki, materiały edukacyjne jest wystarczający?
3. W jaki sposób nauczyciele upowszechniają czytelnictwo wśród uczniów i które z zainteresowanych metod wymagają zintensyfikowania lub modyfikacji?
4. W jaki sposób uczniowie mogą spędzać czas wolny (m.in. długie przerwy) w bibliotece?

Metodologia badań

Badania przeprowadzono z wykorzystaniem metody ilościowej, sondażowej z zastosowaniem kwestionariusza ankiety przeprowadzanej wśród uczniów, rozmowy z wychowawcami, rodzicami i pedagogiem szkolnym, obserwacje.

Wykorzystano także badania danych zastanych, czyli analizę dokumentacji szkolnej.

Raport z badania ewaluacyjnego zostanie sporządzony w formie pisemnej i będzie zaprezentowany na posiedzeniu rady pedagogicznej, na stronie internetowej szkoły.

W badaniu ankietowym wzięło udział 135 uczniów, 70 rodziców i 32 nauczycieli.

II. WYNIKI EWALUACJI

Analiza szczegółowa ankiety dla uczniów

Celem ankiety było zebranie informacji na temat czytelnictwa uczniów oraz działania szkoły w zakresie rozwijania kompetencji czytelniczych.

Ankiety wypełniło 135 uczniów co stanowi 81% badanej grupy uczniów.

Na pytanie:

1. Jak często czytasz książki?

a. rzadziej niż 1 raz w roku	10%
b. kilka razy w roku	37%
c. co najmniej 1 raz w miesiącu	22%
d. 1 raz w tygodniu	22%
e. Codziennie	18%

2. Ile książek przeczytałeś w roku 2016?

a. więcej niż 10	29%
b. 4 – 9	39%
c. 1 – 3	28%
d. Wcale	5%

3. Jakie książki/czasopisma czytasz?

a. Fantastyczne	38%
b. Komiksy	23%
c. lektury szkolne	57%
d. literaturę religijną	0,7%
e. bajki i baśnie	20%
f. literaturę przygodową	34%
g. książki hobbistyczne	27%
h. inne:	28%

4. Jak czytasz?

a. mało czytam	11%
b. czytam tylko lektury	25%
c. czytam tylko streszczenia	10%
d. czytam z pomocą dorosłych	3%

e. czytam samodzielnie 72%

5. Kto zachęca cię do czytania?

- a. Nikt 73%
- b. koleżanki i koledzy 7%
- c. Nauczyciel lub pracownik biblioteki 23%
- d. Rodzice 35%
- e. Dziadkowie 19%

6. Czy godziny pracy biblioteki szkolnej umożliwiają realny dostęp do niej:

- a. Tak 89%
- b. raczej nie 16%
- c. nie 2%

7. Czy rodzaje i ilość książek w bibliotece szkolnej jest twoim zdaniem:

- a. bardzo wysoka 32%
- b. wystarczająca 72%
- c. niewystarczająca 4%

8. W jaki sposób nauczyciele rozwijają twoje zamiłowanie do czytania książek?

- a. udział w akcjach czytelniczych 11%
- b. konkursy recytatorskie 13%
- c. konkursy czytelnicze 6%
- d. zajęcia w bibliotece szkolnej i miejskiej 36%
- e. przedstawiają propozycje książek, które warto czytać 27%
- f. wskazują zalety czytania 13%
- g. głośne czytanie ciekawych tekstów literackich 34%
- h. zachęcają do czytania lektur szkolnych 40%

Wnioski – analiza ogólna

Mocne strony

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej dowodzą, że uczniowie przejawiają zamiłowanie do czytelnictwa. 18% uczniów czyta książki codziennie, a 22% czyta 1 w tygodniu. Wiele dzieci czyta w roku od 4-9 książek – 39% lub więcej niż 10- 29%. Najczęściej są to lektury czytane samodzielnie 72%. Dużą poczytnością cieszy się fantastyka, literatura przygodowa i książki hobbystyczne. Książki lub

gazety czytają często w formie elektronicznej, wykorzystując do tego laptop, tablet lub telefon komórkowy. Najczęściej wybierają pozycje odpowiadające ich zainteresowaniom – 73% uczniów twierdzi, że nikt nie musi ich zachęcać do czytania. Na kształtowanie nawyków czytelniczych oddziałują oprócz rodziców i nauczycieli ich dziadkowie. Większość uczniów uważa, że godziny pracy biblioteki szkolnej ułatwiają dostęp do niej – 89%, a liczba zgromadzonych w niej książek jest wystarczająca – 72%. Nauczyciele wykorzystują różnorodne metody rozwijania zamiłowania do książek. Dla uczniów ważne jest organizowanie zajęć w bibliotece szkolnej i miejskiej – 36% i przedstawienie propozycji książek, które warto przeczytać – 27%.

Słabe strony

Brak

Zalecenia do realizacji

Zachęcanie koleżanek i kolegów do korzystania z czasopism w bibliotece szkolnej. Wykorzystanie literatury popularnonaukowej i encyklopedii do znajdowania informacji.

Branie udziału w konkursach czytelniczych organizowanych przez bibliotekę szkolną.

Dzielenie się

z koleżankami i kolegami swoimi doświadczeniami czytelniczymi na godzinach wychowawczych i zajęciach w bibliotece.

Analiza szczegółowa ankiety dla rodziców

Celem ankiety jest zebranie informacji na temat czytelnictwa uczniów oraz działania szkoły w zakresie rozwijania kompetencji czytelniczych. Ankietę wypełniło 70 rodziców.

Na pytanie:

1. Czy w domu jest zbiór książek do czytania?

A. Nie 5%

B. Tak 72%

C. Jeśli Tak to:

- 10 – 100 44%

- poniżej 10 0%

2. Od kiedy czytali Państwo swoim dzieciom bajki (wiek dziecka):

Od 0,5r, 2 lat, 3lat, 4lat – 7 rodziców

Od urodzenia – 5 rodziców

3. Jak często Państwo dziecko czyta:

A. Rzadziej niż 1 raz w roku	0%
B. Kilka razy w roku	5%
C. 1 raz w miesiącu	11%
D. Co najmniej 1 raz w tygodniu	47%
E. Codziennie	30%

4. Jakie książki czyta Państwa dziecko?

A. Fantastyczne	8%
B. Komiksy	2%
C. Lektury szkolne	53%
D. Bajki	42%
E. Literaturę religijną	3%
F. Literaturę przygodową	42%
G. Książki hobbystyczne	19%
H. Inne	19%

5. Czy Państwa dziecko korzysta z internetowej formy czytania książek?

A. Tak	44%
B. Nie	50%

6. Ile książek przeczytało Państwa dziecko w roku 2016?

A. Więcej niż 10	36%
B. 4 – 9	36%
C. 1 – 3	27%
D. Wcale	0%

7. Kto zachęca do czytania Państwa dzieci?

A. Nikt	8%
B. Koleżanka i koledzy	10%
C. Nauczyciele lub pracownicy biblioteki	45%
D. Rodzice	86%

E. Dziadkowie 30%

8. Czy godziny pracy biblioteki szkolnej umożliwiają realny dostęp do niej?

A. Tak 58%

B. Raczej tak 40%

C. Nie 0%

9. Czy ilość i rodzaje książek w bibliotece szkolnej są Państwa zdaniem:

A. Bardzo dobre 36%

B. Wystarczające 45%

C. Niewystarczające 5%

10. W jaki sposób nauczyciele rozwijają zamiłowanie do czytania Państwa dziecka?

A. Poprzez organizowanie różnych akcji czytelniczych 25%

B. Organizowanie konkursów recytatorskich 22%

C. Konkursy czytelnicze 22%

D. Zajęcia organizowane przez bibliotekę szkolną i miejską 36%

E. Przedstawiając propozycję książek, które warto czytać 38%

F. Wskazywanie zalet czytania 58%

G. Przez głośne czytanie ciekawych tekstów literackich 30%

H. Zachęcanie do czytania lektur szkolnych 72%

Wnioski – analiza ogólna

Mocne strony

1. 98% rodziców uważa, że godziny pracy biblioteki umożliwiają łatwy dostęp do niej.
2. 91% rodziców uważa, że ilość i rodzaj książek w bibliotece szkolnej jest wystarczająca.
3. 86% rodziców uważa, że to oni głównie zachęcają do czytania książek.
4. 72% rodziców potwierdziło iż w ich domu jest zbiór książek do czytania. Z tego 44% posiada między 10-100 książek. Na podstawie ankiety można stwierdzić, że rodzice czytają bajki dzieciom już od najmłodszych lat
5. 72% rodziców uważa, że nauczyciele zachęcają przede wszystkim do czytania lektur szkolnych.

Słabe strony

Brak

Zalecenia do realizacji

1. Nauczyciele powinni zachęcać do czytania nie tylko lektur szkolnych, ale do sięgania po inne pozycje rozwijające zainteresowania.
2. Nauczyciele powinni organizować konkursy czytelnicze, recytatorskie, zachęcać do czytania, korzystać ze współpracy z biblioteki miejskiej.
3. Promocje nowych pozycji na rynku i dzielenie się własnymi doświadczeniami czytelniczymi z uczniami.

Analiza szczegółowa ankiety dla nauczycieli

Celem ankiety jest zebranie informacji na temat czytelnictwa uczniów oraz działania szkoły w zakresie rozwijania kompetencji czytelniczych. Ankiety wypełniło 32 nauczycieli co stanowi 85%.

Na pytanie:

1. W jaki sposób nauczyciele rozwijają zainteresowania czytelnicze uczniów?

91% nauczycieli wskazało na zajęcia w bibliotece szkolnej oraz wskazują zalety czytania

91% nauczycieli zachęca do czytania lektur szkolnych oraz proponuje różne pozycje czytelnicze

87% nauczycieli wskazało udział w akcjach czytelniczych, konkursach recytatorskich oraz w czytaniu ciekawych tekstów

- a. udział w akcjach czytelniczych
- b. konkursy recytatorskie
- c. konkursy czytelnicze
- d. zajęcia w bibliotece szkolnej i miejskiej
- e. przedstawiają propozycje książek, które warto czytać
- f. wskazują zalety czytania
- g. głośne czytanie ciekawych tekstów literackich
- h. zachęcają do czytania lektur szkolnych

Na pytanie:

2. Czy rodzaje książek i czasopism w bibliotece szkolnej jest Państwa zdaniem?

87% nauczycieli odpowiedziało, że zasób książek i czasopism w bibliotece szkolnej jest wystarczający

- a. bardzo wysoka
- b. wystarczająca
- c. niewystarczająca

Na pytanie:

3. Czy godziny pracy biblioteki szkolnej umożliwiają łatwy dostęp do niej?

97% nauczycieli odpowiedziało tak

- a. tak
- b. raczej nie
- c. nie

Wnioski – analiza ogólna

Mocne strony

1. 91% nauczycieli rozwija zainteresowania czytelnicze uczniów poprzez: konkursy recytatorskie, czytelnicze, zajęcia w bibliotece szkolnej i miejskiej oraz zachęcają do czytania lektur szkolnych i przedstawiają propozycje książek, które warto przeczytać.
2. 87% nauczycieli twierdzi, że zasób książek i czasopism w szkolnej bibliotece jest wystarczający
3. 97% nauczycieli uważa, że godziny pracy biblioteki umożliwiają łatwy dostęp do niej

Słabe strony

Brak

Zalecenia do realizacji

1. Nauczyciele na wszystkich przedmiotach powinni w dalszym ciągu rozwijać zainteresowania czytelnicze uczniów, zachęcać ich do poszerzania wiedzy poprzez korzystanie z gazet codziennych i tygodników.
2. Skłaniać uczniów do samodzielnego poszukiwania informacji, poprzez wykorzystanie literatury popularnonaukowej oraz encyklopedii, korzystać z tych źródeł podczas pracy na zajęciach lekcyjnych.
3. Promować ofertę biblioteki szkolnej.
4. Wykorzystywać wypracowane przez nauczycieli metody do upowszechniania czytelnictwa.
5. Zachęcać uczniów do dzielenia się swoimi doświadczeniami czytelniczymi.

IV. Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji .

Na podstawie dokumentacji biblioteki szkolnej, rozmowy z pracownikami biblioteki, wychowawcami klas oraz nauczycielami języka polskiego i ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli poziom czytelnictwa w klasach jest zadowalający. Czas pracy biblioteki szkolnej umożliwia łatwy dostęp do niej. Ilość i rodzaj książek w bibliotece szkolnej jest wystarczający. Nauczyciele rozwijają zainteresowania czytelnicze uczniów poprzez: konkursy recytatorskie, czytelnicze, zajęcia w bibliotece szkolnej i miejskiej oraz zachęcają do czytania lektur szkolnych i przedstawiają propozycje książek, które warto przeczytać. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej dowodzą, iż uczniowie przejawiają zamiłowanie do czytelnictwa. Chętnie gromadzą książki we własnej biblioteczce. Wiele dzieci czyta w ciągu roku od 4 do 9 książek lub więcej. Najczęściej są to lektury czytane samodzielnie lub w przypadku dzieci I poziomu edukacyjnego z pomocą dorosłych. Dużą poczytnością cieszy się literatura dla dzieci i bajki w przypadku I poziomu edukacyjnego lub fantastyka – w przypadku II poziomu edukacyjnego. Większość uczniów wypożycza lektury szkolne. W obydwu grupach znacznym powodzeniem cieszy się literatura przygodowa i komiksy. Najrzadziej uczniowie sięgają po prasę. Książki lub gazety czytają często w formie elektronicznej, wykorzystując do tego celu laptop, tablety lub telefon komórkowy. Najczęściej wybierają pozycje odpowiadające ich zainteresowaniom. Dzieci I poziomu edukacyjnego deklarują, iż duży wpływ na dokonywane przez nich wybory mają rodzice i nauczyciele. Na kształtowanie nawyków czytelniczych oddziałują, oprócz rodziców i nauczycieli, także dziadkowie. Prawie wszyscy ankietowani zgodnie twierdzą, iż godziny pracy biblioteki szkolnej ułatwiają łatwy dostęp do niej, a liczba zgromadzonych w niej książek, czasopism jest bardzo wysoka lub wystarczająca. Nauczyciele wykorzystują różnorodne metody rozwijania zamiłowania do książek. Niewątpliwie jest to wskazywanie zalet czytania, praca z książką na lekcji, głośne czytanie ciekawych tekstów. Dzieci I poziomu edukacyjnego podają dodatkowo sposoby takie, jak organizowanie, zachęcanie i przygotowywanie do konkursów recytatorskich. Dla uczniów II poziomu edukacyjnego ważne jest organizowanie konkursów czytelniczych i przedstawianie propozycji książek, które warto przeczytać. Do czytania niewątpliwie zachęcają ciekawe inscenizacje organizowane przez pracowników biblioteki i nauczycieli, oraz uczestnictwo w

projektach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną. Przez cały rok szkolny funkcjonowała pracownia multimedialna, ciesząca się dużym zainteresowaniem uczniów. Biblioteka współpracowała z wychowawcami klas, z nauczycielami przedmiotów w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych. Jest to miejsce w którym uczniowie rozwijają swoje zainteresowania w klubie bajkopisarza, grają w szachy. Biblioteka organizuje kiermasze taniej książki i umożliwia wzbogacenie księgozbioru.